

باسم تعالی

برگزاری صبحگاه در مدارس

پیامبر اکرم ﷺ:

كُلُّ أَمْرٍ ذِي بَالٍ لَمْ يَبْدَأْ بِبِسْمِ اللَّهِ فَهُوَ أَبْتَرُ

هر کار مهمی که با نام خدا آغاز نشود، ناتمام است

الدرّ المشور، ج ۱، ص ۲۶

مقدمه

نقش صبحگاه در آغاز کردن پرنشاط، منظم و موفق یک روز فعالیت آموزشی و تربیتی مدرسه انکارناپذیر است. با توجه به اینکه صبحگاه، اولین برنامه هر دانش‌آموز در روز است، چنانچه باظرافت و برنامه‌ریزی این مهم انجام پذیرد، ثمرات ارزشمندی در بر خواهد داشت. برنامه صبحگاهی درواقع باید در چارچوب «رعایت رویکرد فرهنگی و تربیتی در برنامه‌ریزی‌های آموزشی و درسی و ایجاد سازوکارهای لازم برای تقویت آداب و سبک زندگی اسلامی-ایرانی» تعریف شود که در فصل هفتم راهکار ۵-۲ سند تحول بنیادین آموزش و پرورش بر ضرورت تحقق آن تاکید شده است.

اهداف

اهمیت دادن به برگزاری صبحگاه از اموری است که هر واحد آموزشی شایسته است بدان توجه کافی مبذول نماید تا ان شاءالله نتایج ذیل حاصل آید :

- ۱- ایجاد نظم و انضباط
- ۲- تأمین سلامتی و شادابی دانش‌آموزان با نرمش صبحگاهی
- ۳- کمک به تأمین روحیه معنوی دانش‌آموزان با تلاوت آیاتی از قرآن کریم
- ۴- دریافت تذکرات مهم آموزشی و تربیتی

مسئول اجرا: معاون پرورشی	زمان برنامه‌ریزی: تابستان
زمان اجرا: در طول سال تحصیلی	زمان ارزشیابی: در پایان نوبت اول و دوم

مواردی که باید در تنظیم برنامه صبحگاه مورد توجه قرار گیرند:

- ۱- مسئول برنامه‌ریزی صبحگاه، ستاد تربیتی مدارس است که به‌وسیله معاون پرورشی و به کمک برخی از همکاران نظامت اجرا می‌گردد.
- ۲- مدت زمان برنامه صبحگاه حداکثر به‌جز نرمش صبحگاهی پانزده دقیقه است. طولانی شدن زمان صبحگاه موجب خستگی دانش‌آموزان و از بین رفتن نشاط آن‌ها می‌گردد.
- ۳- برنامه‌های ذیل می‌تواند در صبحگاه اجرا شود :
  - الف) تلاوت قرآن که می‌تواند شامل تلاوت مجلسی، حفظ سوره‌های قرآن و حفظ آیات موضوعی همراه با ترجمه باشد.
  - ب) سرودهای دسته‌جمعی مانند سرود ملی و سرودهای مذهبی و انقلابی با احترام به پرچم جمهوری اسلامی خوانده شود.
  - ج) بیان حدیث کوتاه از پیامبر و امامان معصوم علیهم‌السلام توسط مربیان یا دانش‌آموزان.
  - د) قرائت دعای کوتاه مانند دعای فرج و یا دعا به زبان فارسی.
  - ه) تذکرات مسئولین مدرسه در ارتباط با مسائل آموزشی و تربیتی و یا یادآوری مناسبت‌های مذهبی و ملی و سایر نکاتی که در تقویم به مناسبت روزها نامگذاری شده است.
- ۴- روزهای شنبه هر هفته مراسم پخش سرود جمهوری اسلامی و برافراشتن پرچم توسط دانش‌آموزان برگزار می‌شود.

۵- برای رشد بیشتر دانش‌آموزان، در اجرای مراسم صبحگاهی از دانش‌آموزان مستعد کمک گرفته شود.

۶- روزهایی که هوا مناسب نیست، مراسم صبحگاه در سالن سرپوشیده برگزار می‌گردد.

۷- دانش‌آموزانی که کار برجسته‌ای انجام داده‌اند در مراسم صبحگاه معرفی می‌گردند.

۸- تذکرات مسئولین به دانش‌آموزان در امور مختلف آموزشی، تربیتی و بهداشتی.

۹- نرمش صبحگاهی به اقتضای شرایط سنی دانش‌آموزان هر مقطع کوتاه و شاد انجام می‌شود.

۱۰- ذی‌ربطان این شیوه‌نامه که باید در جریان اجرای آن قرار گیرند، عبارتند از: مدیر، معاون پرورشی و نظامت

بررسی موارد شیوه‌نامه شماره ۲۰ / برگزاری صبحگاه در مدارس

ردیف	شرح	بلی	خیر	امتیاز
۱	آیا در برنامه‌ریزی مراسم صبحگاه به اهداف مندرج در شیوه‌نامه مؤسسه توجه شده است؟			
۲	آیا مدت زمان اجرای مراسم صبحگاه با شیوه‌نامه مؤسسه مطابقت دارد؟			
۳	آیا مراسم صبحگاه با مسئولیت معاون پرورشی و به کمک برخی از همکاران نظامت اجرا می‌گردد؟			
۴	آیا معلمان و مربیان مدرسه در مراسم صبحگاه حضور حداکثری دارند؟			
۵	آیا دانش‌آموزان در مراسم صبحگاه نرمش صبحگاهی انجام می‌دهند؟			
۶	آیا روزهای شنبه هر هفته مراسم پخش سرود جمهوری اسلامی و برافراشتن پرچم جمهوری اسلامی برگزار می‌شود؟			
۷	آیا روزهایی که هوا مناسب نیست مراسم صبحگاه در سالن سرپوشیده برگزار می‌شود؟			
۸	آیا دانش‌آموزان کوشا و ساعی هر هفته در مراسم صبحگاه معرفی می‌گردند؟			
آیا برنامه‌های پیشنهادی مندرج در شیوه‌نامه به شرح زیر در صبحگاه اجرا می‌شود؟				
۹	تلاوت قرآن مجید، حفظ سوره‌های قرآن و حفظ آیات موضوعی همراه با ترجمه			
۱۰	سرودهای دسته‌جمعی مانند سرود ملی و سرودهای مذهبی و انقلابی			
۱۱	بیان حدیث کوتاه از پیامبر (ص) و امامان معصوم علیهم السلام توسط مربیان یا دانش‌آموزان			
۱۲	قرائت دعای کوتاه مانند دعای فرج یا دعا به زبان فارسی			

*در هر ردیف با توجه به کیفیت اجرا امتیاز ۱ (کمترین) تا ۵ (بیشترین) در نظر گرفته می‌شود.

برگزاری صبحگاه در مدارس / ۱۶۳

ردیف	شرح	بلی	خیر	امتیاز
۱۳	تذکرات مسئولین مدرسه در ارتباط با مسایل آموزشی، تربیتی و بهداشتی			
۱۴	یادآوری مناسبت‌های مذهبی و ملی			
۱۵	آیا مسؤول اجرای این شیوه‌نامه برای اجرای بهتر از تجربیات حداقل سه مدرسه موفق استفاده نموده است؟			
۱۶	آیا مسؤول اجرا، اهمّ فعالیت‌های این شیوه‌نامه را به شکل مناسب در سایت مدرسه بارگذاری نموده است؟			

اقدامات اصلاحی برای مواردی که اجرا نشده است:

نام و نام خانوادگی و امضای مدیر	نام و نام خانوادگی و امضای معاون مربوطه	نام و نام خانوادگی و امضای مسؤول مستقیم اجراء
---------------------------------	---	---